

IN MEMORIAM

DR. SC. ŠIME TOME PERIČIĆ (1936. – 2019.)

Šime Tome Perićić rodio se u Sukošanu kraj Zadra 30. prosinca 1936., preminuo je 10. studenog 2019. u zadarskoj bolnici, pokopan je na groblju u Sukošanu. Osnovnu je školu završio u Sukošanu, gimnaziju u Zadru, a 1961. završio je studij povijesti na Filozofskom fakultetu u Zadru. Nekoliko godina radi kao službenik i prosvjetni djelatnik, a zatim se 1964. kao arhivist zapošljava u Državnom arhivu u Zadru i tamo ostaje raditi sve do prelaska u Akademijin Institut 1981. godine. U arhivu je započeo znanstveno proučavati arhivske izvore i gradivo koje se ponajprije odnosi na gospodarsku, društvenu, kulturnu te političku prošlost Zadra i

okolice, ali i cijele Dalmacije u razdoblju od 17. do početka 20. stoljeća. To će biti temelj njegova znanstvenog rada i daljnjeg istraživanja tema gospodarske i pomorske ali i društvene, kulturne i političke prošlosti Zadra i sjeverne odnosno čitave Dalmacije.

Bio je aktivan član raznih društava: Društva arhivskih radnika Hrvatske, Povijesnog društva Hrvatske, Matice hrvatske, član suradnik ondašnjeg Društva za proučavanje i unapređenje pomorstva Jugoslavije te od 1971. stalni je vanjski suradnik Instituta za hrvatsku povijest. Doktorirao je 1975. na Filozofskom fakultetu u Zadru s temom doktorske disertacije *Dalmacija uoči pada Mletačke Republike* u kojoj je sustavno i analitički obradio političke, privredne, upravne i sudske prilike Dalmacije u posljednja tri desetljeća 18. stoljeća. Nakon sedamnaest godina rada u Državnom arhivu u Zadru od 1981. prelazi u Zavod za povijesne znanosti Istraživačkog centra JAZU u Zadru (danas Zavod za povijesne znanosti HAZU u Zadru), gdje je počeo raditi u zvanju višeg znanstvenog suradnika, a 1984. izabran je u zvanje znanstvenog savjetnika. Iste godine imenovan je za upravitelja Akademijina Zavoda u Zadru na kojoj dužnosti ostaje do 1991.

godine. U Akademijinu Zavodu ostaje sve do umirovljenja 2002. godine. Bio je član je uredničkog odbora *Pomorskog zbornika*, niza knjiga naslovljenog *Prošlost Zadra* u izdanju Ogranka Matice hrvatske u Zadru, edicije *Dokumenti o Hrvatskom narodnom preporodu u Dalmaciji* i raznih drugih izdanja te recenzent mnogih znanstvenih radova i monografija.

Koautor je značajnog djela objavljenog 1987. u nizu knjiga *Prošlost Zadra* (knjiga III.) pod naslovom *Zadar pod mletačkom upravom* u kojoj u više poglavlja obrađuje političke, upravne, sudske, društvene i gospodarske prilike Zadra i okolice u 17. i 18. stoljeću i četvrte knjige *Zadar za austrijske uprave* opsežno poglavlje naslova „Povijest Zadra u XIX. stoljeću”. Samostalno je objavio sljedeće monografije: *Dalmacija uoči pada Mletačke Republike* (1980.), *Pomorska trgovina Dalmacije u XIX. stoljeću* (1995.), *Gospodarska povijest Dalmacije od 18. do 20. stoljeća* (1998.), *Razvitak gospodarstva Zadra i okolice u prošlosti* (1999.), *Povijest Dalmacije od 1797. do 1860.* (2006.). i posljednja *Prinosi povijesti gospodarstva Šibenika i njegova područja do 1940. godine* (2016.). Mnogi njegovi radovi i knjige već su postali nezaobilazna građa za proučavanje gospodarske, pomorske i društvene, ali i kulturne te političke prošlosti Zadra i okolice i čitave Dalmacije od 17. do 20. stoljeća. Autor i koautor je ukupno jedanaest monografija te preko 260 znanstvenih i stručnih radova objavljenih u raznim znanstvenim časopisima i zbornicima te stručnim časopisima i novinama. Sudjelovao je u znanstveno-istraživačkom projektu Akademijina Zavoda u Zadru naziva „Prošlost Dalmacije“ na kojemu je jedno vrijeme bio glavni istraživač i voditelj projekta, do umirovljenja je sudjelovao na drugom znanstveno-istraživačkom projektu „Istraživanja prošlosti južne Hrvatske“. U svom znanstvenom djelovanju sudjelovao je i na četrdesetak znanstvenih i stručnih skupova.

Znanstveni opus svrstava ga među najistaknutije hrvatske povjesničare koji su pisali o gospodarskoj povijesti Zadra i okolice, o ekonomskoj, ali i društvenoj povijesti Dalmacije u novom vijeku. Vrijedna znanstvena djela i mnogobrojne znanstvene radove koja je objavio za svoj životnog vijeka, vezana ponajprije uz proučavanje gospodarske, društvene, zatim i kulturne te političke prošlosti Zadra i okolice te općenito Dalmacije u novom vijeku, nezaobilazna su literatura za znanstvenike i svakog pojedinca koji kani proučavati gospodarsku i društvenu povijest Dalmacije.

Za svoj dugogodišnji znanstveni rad u istraživanju prošlosti Zadra i okolice, odnosno za osobit doprinos na području povijesnih znanosti, dobio je 2003. priznanje *Nagradu Grada Zadra za životno djelo*.

Kada sam počeo raditi u Zavodu Hrvatske akademije u Zadru 1997. kao znanstveni novak, do svoje sobe sam prolazio kroz sobu Šime Peričića. Već u

prvom kontaktu s njim on me srdačno pozdravio i kazao neka ga ubuduće zovem barba Šime. Od tada je on za mene bio i ostao barba Šime. Često smo tako u više navrata razgovarali, a on mi je svojim savjetima i stručnošću uvijek izlazio u susret i pomagao u mom početničkom znanstvenom radu. Mnogi mladi znanstvenici, ali i ostali kolege povjesničari su i nakon njegova umirovljenja dolazili k njemu, u obiteljsku kuću u Sukošanu, gdje ih je on uvijek rado primao i savjetovao ih svojim znanjem i stručnošću. Tijekom jednog mog boravka kod njega, kada sam ga posjetio radi recenzije moje prve monografije, ugodno smo razgovarali u njegovu domu pri čemu mi je naglasio da je u svemu važno zadržati ljudskost, a ta karakteristika koja u sebi objedinjuje sve druge pozitivne ljudske osobine krasila je i barba Šimu.

On je do kraja svog života ostao neumorni znanstveni radnik koji je i nakon umirovljenja nastavio i dalje intenzivno raditi i pisati. Često je nakon umirovljenja, dok ga je snaga držala, znao navratiti u Zavod posuđujući iz knjižnice znanstveno-stručnu literaturu, a kada zbog bolesti nije više mogao hodati onda je po nju slao svoga sina Branimira. Možemo reći da je bio je povjesničar koji je pisao do svog zadnjeg daha. Rezultat toga je njegov znanstveni rad koji se posthumno objavljuje u ovome broju Radova Zavoda HAZU u Zadru, a koji je predao znatno prije svoje smrti.

Tado Oršolić

